

Mestská polícia Čadca, Sl. Dobrovoľníkov 985, 022 01

Správa o preventívnych aktivitách Mestskej polície Čadca za rok 2013

vypracovala :
srž. Mgr. Marcela Voreková
odd. prevencie a administratívy mestskej polície

tel. : 041/4332133
fax : 041/4332130

e:mail: msp_cadca@stonline.sk
www.mestocadca.sk

3 Správa o preventívnych aktivitách Mestskej polície Čadca

3.1 Charakteristika preventívnych aktivít

Aktivity Mestskej polície v Čadci na úseku prevencie kriminality v tejto správe sú pokračovaním aktivít realizovaných v predchádzajúcom období.

Základné atribúty aktivít:

- komplexnosť programu prevencie kriminality
- adresnosť vybraných preventívnych aktivít

Tieto aktivity boli realizované najmä formou interaktívnych prednášok, rád, besied, stretnutí, poradenstva a súťaží s cieľom:

- zvýšiť dôveru detí a mládeže, verejnosti voči polícii,
- naučiť ich vždy nájsť alternatívne a súčasne atraktívne riešenia pre ich problémy,
- vysvetliť princípy a možnosti ochrany pred závislosťami všetkého druhu, upozorniť na psychické, spoločenské a patologické zmeny a dopady na organizmus, zmenšiť konzumentskú komunitu a dopyt po drogách,
- upozorniť a poradiť deťom i starším občanom proti konkrétnemu i potencionálnemu násiliu, nebezpečenstvám,
- zvýšiť pozitívne právne vedomie, hlavne jeho poznávaciu zložku,
- zvýšiť zodpovednosť za vlastnú bezpečnosť i bezpečnosť iných, či už na ulici, doma alebo iných miestach, pri rôznych aktivitách,
- ukázať východiská, spôsoby riešenia a správania sa v kritických situáciách ohrozujúcich život, zdravie alebo majetok,
- upozorniť na nastávajúcu trestno-právnu zodpovednosť mládeže a z toho vyplývajúce skutočnosti,
- dopravná výchova na všeobecnej úrovni, jej aplikácia do reálneho života.

Nové preventívne aktivity boli naprojektované na objekty pôsobenia, u ktorých sme praxou zistili absenciu preventívnych aktivít, väčší nárast protispoločenskej činnosti alebo sme boli oslovení iným subjektom k spoločnému projektu.

3.2 Druhy preventívnych aktivít

Realizované aktivity sú špecifikované podľa:

- **objektov pôsobenia :**

- práca s deťmi
- práca s mládežou
- práca so seniormi
- práca s domovými dôverníkmi
- práca so širokou verejnosťou
- práca s vybranými komunitami

- **typov preventívnej aktivity :**

- sociálna prevencia
- situačná prevencia
- viktimáčna prevencia

3.3 Realizované aktivity

3.3.1. Prednášky a interaktívne dialógy o prevencii protispoločenskej činnosti v základných a stredných školách na témy:

- **Šikanovanie** - vysvetlenie si pojmu, začiatku a priebehu šikanovania, opis agresora i obete, rady ako nebyť šikanovaný, zážitkové aktivity
- **Závislosti** - ako a prečo povedať akejkol'vek závislosti NIE, poukázanie na problém z trestnoprávneho pohľadu. Odborné interaktívne prednášky pre žiakov 8. a 9. ročníkov základných škôl v Meste Čadca boli realizované na prevenciu drogových závislostí spojené zo skúsenosťami z praxe streetworkera v rámci zmluvy o poskytnutí finančného príspevku. Prednášky realizoval lektor Mgr. Martin Páleník, ktorý pracuje ako streetworker v OZ Prima v Bratislave.
- **Bezpečný život** - zamerané na ochranu dieťaťa doma, na ulici, počas prázdnin...
- **Rasizmus a xenofóbia**- diskusia, osobná skúsenosť
- **Dopravná výchova** – zameraná najmä na základy cestnej premávky pre I. a II. stupeň ZŠ - správanie chodcov, cyklistov...

- **Kontakt s políciou** - diskusia, osobné skúsenosti, zamerané hlavne pre materské školy a I. stupeň ZŠ - na čo nám slúži polícia , aký by mal byť podľa nich policajt, čo pre políciu môžu urobiť oni...
- **Rady a povinnosti pri držaní a chovaní psa, bezpečný kontakt so psom ukážky z pracovnej kynológie** , kde cieľom je nielen ukázať jednotlivé prvky výcviku, ale aj upozorniť žiakov na možné nebezpečenstvo zo strany cudzích, osamotených, túlavých, chorých psov, možnosti ochrany pred psom, rady a povinnosti pri držbe a chovaní psa a pod.
- **Kyberšikanovanie, internet** - šikanovanie prostredníctvom internetu
- **Obchodovanie z ľuďmi**- zameranie sa na používanie nelegálnych prostriedkov ako sú hrozby alebo použitie sily alebo iných foriem donucovania, zneužívanie, podvod, klamanie, zneužívanie moci alebo stavu núdze....

Počet oslovených žiakov:

- 122 detí MŠ
- 345 žiaci I. stupňa ZŠ
- 860 žiaci II. Stupňa ZŠ
- 575 žiaci SŠ

3.3.2 Každodenná realizácia projektu „ **Bezpečne do a zo školy**“ realizovaná počas školského roka riadením najfrekventovanejších prechodov pre chodcov – školákov v ranných a poobedných hodinách.

3.3.3 **Vybudovanie a prevádzka nového detského dopravného ihriska na sídlisku Žarec** , kde realizujeme dopravnú výchovu pre všetkých žiakov našich škôl. Dopravné ihrisko sa podarilo vybaviť ochrannými prostriedkami, kolobežkami, korčulami, dopravnými značkami a riadnou svetelnou signalizáciou. Plochu tvoria cvičné vozovky a chodníky. Cieľom tejto investície je podnecovať a zvyšovať záujem detí a žiakov o dopravnú výchovu, overovať vedomosti a schopnosti detí v uplatňovaní pravidiel cestnej premávky, bezpečnosti cestnej premávky a v technike jazdy, ako aj znižovať dopravnú nehodovosť detí. Dopravné ihrisko je dostupné pre všetky materské škôlky nachádzajúce sa v našom meste, ako aj pre žiakov I. a II. stupňa základných škôl. Vybavenie dopravného ihriska finančne podporili: Nadačný fond Stredoslovenskej energetiky v Nadácii Pontis na základe úspešného projektu Mestskej polície Čadca v celkovej sume 2 300,- EUR, Žilinský samosprávny kraj na základe projektu Mesta Čadca.

Aktivity:

1. Teoretická príprava z pravidiel cestnej premávky v primeranom rozsahu na vek detí.
2. Praktická príprava detí na dopravných prostriedkoch - bicykloch v konkrétnych dopravných situáciách.
3. Exteriérové podujatia pre deti s hrami, súťažami – súťaž o najlepšieho cyklistu.

3.3.4 Mestská polícia Čadca v spolupráci so Základnou špeciálnou školou v Čadci pripravila pre svojich žiakov sériu vzdelávacích aktivít v rámci projektu „**Spolu a bezpečne na cestách**“, kde **cieľom projektu bolo odstraňovanie fyzických a psychologických bariér medzi žiakmi a následná integrácia detí zo špeciálnej školy v Čadci formou spoločnej dopravnej súťaže medzi bežnými deťmi.** Obsahom projektu bola realizácia vzdelávacích aktivít pre deti a mládež s telesným, alebo psychickým postihnutím zo špeciálnej školy, ktoré sú zamerané na oblasť bezpečnosti na cestách. Vzdelávanie prebiehalo formou tvorivých dielní, prednášok a praktických cvičení na dopravnom ihrisku. Tento projekt finančne podporil Nadačný fond Kia Motors Slovakia v Nadácii Pontis v celkovej výške 2 294,- EUR.

3.3.5 Detskú dopravnú súťaž s názvom „**S radosťou a bezpečne na bicykli**“, tento rok sme organizovali aj v spolupráci s občianskym združením Centrum prevencie mládeže Čadca, s OR PZ SR Čadca, ale i so všetkými základnými školami a špeciálnou školou v našom meste. Súťaž bola organizovaná pre žiakov 3. a 4. ročníkov základných škôl a špeciálnej školy mesta Čadce. Z prihlásených žiakov bolo vytvorených celkom 12 družstiev technickú zručnosť. Túto súťaž finančne podporilo Mesto Čadca, Nadačný fond Kia Motors Slovakia v Nadácii Pontis a Rada vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality.

3.3.6 Informačné upozorňujúce kampane –

- „**Susedská ochrana**“ – preventívna aktivita, ktorá povzbudzuje občanov zvýšiť si vlastnú bezpečnosť bývania a to hlavne v dovolenkovom období, keď ostávajú byty väčšinou prázdne. V tomto projekte ide najmä o občiansku solidaritu susedov, vybudovanie si dobrých susedských vzťahov a dohodnutie sa na tzv. susedských hliadkach. Každý sused môže efektívne hliadkovať či už byty, domy, dvory, chodby a je schopný postrehnúť každú zmenu vo svojom prostredí a aktívne spolupracuje s políciou. Týmto projektom sa snažíme povzbudiť participáciu nájomníkov na správe ich majetku s cieľom zabrániť vandalizmu a neporiadku. Projekt sa realizuje prostredníctvom všetkých domových dôverníkov v meste Čadca najmä počas letného obdobia.

- **„Bezpečný domov“** -viktimačná prevencia obyvateľov mesta , zamerané najmä na bezpečné zabezpečenie si domova, chalupy pred vykradnutím, alebo poškodením formou všeobecných rád cez médiá ako i **možnosťou pripojenia sa právnickým i fyzickým osobám na pult centrálnej ochrany na Mestskej polícii v Čadci.**
- **Rady počas vianočných nákupov-** viktimačná prevencia obyvateľom mesta formou distribúcie upozorňovacích letákov , ktoré pripravili a následne rozdali dobrovoľníci klubu mládeže Mestskej polície.

3.3.7 Realizácia preventívnych akcií počas celého školského roka s cieľom zachytiť mladistvých alebo maloletých :

- v nočných prevádzkach pri užívaní alkoholických nápojov a iných návykových látok
- v denných hodinách pri záškoláctve kontrolou herní s hracími automatmi
- prípadne pri iných závislostiach

SLEDOVANÁ KATEGÓRIA	POČET
výjazdy	75
časová dotácia v hodinách	125
zúčastnení príslušníci	25
skontrolovaná totožnosť osôb	186
skontrolované prevádzky	48
zistené podanie tabaku	0
zistené podanie alkoholu (§30, ods.1 písm a) 372/90Zb.)	15
zistené užitie alkoholu (mladistvým, maloletým)	17
zistených záškolákov	0
počet uložených pokút	16
suma pokút v EUR	350
počet napomenutí	0
počet oznámení na úrady – maloletí v prevádzke	0
počet oznámení na úrady – užitie alkoholu	17
prevzatie zákonnými zástupcami	8

3.3.8 Individuálne poradenstvo a pohovory:

- s maloletými a mladistvými zachytenými pri protispoločenskej činnosti hliadkami MsP, koordinovanie ďalších postupov pri riešení konkrétnej sociálnej situácie
- s rodičmi týchto zachytených,
- poskytnutie rád obetiam šikanovania, domáceho násillia,

- v oblasti tvorby preventívnych programov a pod.,
- poskytnutie kontaktov a odporúčenie na odborníkov podľa špecifickosti problému.

3.3.9 Medializácia rôznych tém v oblasti prevencie na webovej stránke mestskej polície, Mesta Čadca, v rozhlase (rádio Regina, rádio Express), v televízii (Vaša TV, STV, TV Markíza), v tlači (Týždenník Kysuce, Kysucké noviny, Nový čas) :

- rady na rôzne aktuálne preventívne témy,
- výzvy na aktivizáciu občanov,
- výsledky a priblíženie práce policajta.

3.3.10 Klub mládeže Mestskej polície Čadca - Mestská polícia Čadca s finančnou podporou Nadácie pre deti Slovenska z fondu hodina deťom v sume 3107,- EUR v školskom roku 2013/2014 odštartovala preventívny projekt pod názvom „Primar CLUB – Mládež proti kriminalite“. Cieľom projektu je rozvíjať zručnosti detí zvládať nástrahy svojho veku bez rizikového správania, formovanie osobnosti k zdravému životnému štýlu, vzájomná spolupráca detí zo samosprávou, učiteľmi a rodičmi. Ďalším čiastkovým cieľom je systematická práca s deťmi zapojením ich do preventívnych aktivít v našom meste , zapojenie do klubu pod názvom " Primar club- Mládež proti kriminalite", v ktorom na pravidelných mesačných stretnutiach budeme spoločne tvoriť a pripravovať rovesnícke preventívne projekty, informačné a osvetové kampane zamerané na prevenciu negatívnych javov detí a mládeže v našom meste.

S dobrovoľníkmi spolupracujeme počas celého roka, stretávame sa pravidelne dvakrát do mesiaca ako súčasť ďalšej systematickej práce s týmito deťmi poskytovaním rôznych materiálov, podieľanie sa na príprave obecných projektov, zabezpečovaní diskusií s odborníkmi a pod.

Rozpis stretnutí je na internetovej stránke MP.

3.3.11 Víkendový informačný seminár „Nalieváreň“ pre 25 detí , kde v spolupráci s koordinátormi primárnej prevencie na školách a s rodičmi sme sa chceli zamerať na deti vo veku od 10-15 rokov , ktoré ešte nie sú pod silným vplyvom rovesníkov a sú ochotné získať informácie a aj preniesť ich do blízkeho sociálneho prostredia formou rovesníckej prevencie. Vzdelávanie bolo zamerané na posilňovanie komunikačných spôsobilostí **s cieľom nasmerovať a získavať žiakov k preferovaniu zdravého životného štýlu, konštruktívneho riešenia problémov a konfliktov, aktivity zamerané na podporu spolupráce s políciou ako i so samosprávou, participáciu a motiváciu k ďalšiemu pôsobeniu v Primar clube-Mládež proti kriminalite a pod.**

3.3.12 „ Pomáhajme si navzájom“ – preventívny projekt je určený pre seniorov, ktorí sú ochotní sa zapojiť do dobrovoľníckej činnosti zameranej na návštevy najmä **samostatne žijúcich**

seniorov, priateľov a známych s cieľom informovať ich o projekte pod názvom „ Chráňme sa navzájom“. Tento projekt má za cieľ zvýšiť bezpečnosť samostatne žijúcich seniorov.

3.3.13 Organizácia súťažných tvorivých dielní, workshopov, súťaží v klube mládeže Mesta Čadca pri príležitosti dňa boja proti drogovej závislosti

- realizácia tvorivých dielní zameraných na interaktívne učenie zamerané najmä na osudy závislých mladých ľudí,
- realizácia 4 workshopov s odborníkmi určené najmä pre deti zo sociálne slabšieho prostredia v klube mládeže Mestskej polície Čadca.

Cieľom jednotlivých stretnutí bolo:

- poskytnúť deťom dôležité informácie z prevencie drogových závislostí, ako predchádzať užívaniu drog a rizikami s tým spojenými, poukázať na nebezpečenstvá vo svojej komunite, zamerať sa na zlepšenie kvality života v ich komunitách v oblasti protidrogovej prevencie,
- rozvíjať zdravú osobnosť, posilňovanie sebaúcty, zručnosti v odmietaní a pod.,
- nácvik komunikačných a sociálnych zručností a techník potrebných pre prácu s rovesníkmi,
- v diskusiách ujasňovať postoje a názory k danej problematike, hovoriť o príčinách rizikového správania sa mladých ľudí, podporovať rozvoj osobnostnej zrelosti a hľadanie možnosti optimálneho riešenia problémov,
- organizácia a optimálne trávenie voľného času a pod.

3.3.14 Celoročná internetová súťaž“ Mládež proti kriminalite“-vedomostný kvíz, ktorý sa vyhodnocuje každý štvrtrok.

3.3.15 V rámci „ Týždňa boja proti drogám „, od 18-22.11.2013 sme pripravili niekoľko aktivít pre žiakov 5.až 9. ročníkov všetkých škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Čadca, ktorých cieľom je aktivizovať odmietavý postoj mladých ľudí k užívaniu drog.

- Aktivita č. 1

Plagát roka 2013 – súťaž

Cieľová skupina: žiaci 5-6. ročníkov

Téma:“ Čo všetko spôsobuje alkohol“

Technika: vytvorenie plagátu s novinovými alebo internetovými správami o nešťastiach, ktoré spôsobil alkohol, napríklad dopravné nehody, bitky, rozvody...(max. formát A3)

➤ Aktivita č.2

Súťaž v tvorbe literárnych prác vo forme eseje pre žiakov 7.ročníkov ZŠ a ZUŠ v pôsobnosti mesta

Cieľová skupina: žiaci 7. ročníkov

Téma: „Prekonám prekážky bez alkoholu a cigariet...“

súťaž zameraná na kritické zamyslenie sa nad problémom užívania drog v písomnej forme. Má subjektívny charakter. Prezentuje sa v nej autorov názor na vybraný problém. Podloženou argumentáciou autor presviedča čitateľa, že jeho názor je opodstatnený. V eseji nejde len o opisovanie problému, ale hlavne o vysvetľovanie, či dokazovanie.

➤ Aktivita č.3

Odborné interaktívne prednášky zamerané na prevenciu drogových závislostí

Cieľová skupina: žiaci 8. a 9. ročníkov

Prednášky sa realizovali na všetkých školách a boli obohatené o viacnásobného majstra sveta v karate Juraja Tabaka zo Slovenska ako aj o prednášateľa Petra Rempera z OZ Slovensko bez drog .

Aktivity zamerané na protidrogovú prevenciu pod názvom nám podporil Žilinský samosprávny kraj vo výške 800,- EUR.

3.3.16 Realizácia projektu formou interaktívnej tvorivej dielne pod názvom „**Tvoja správna voľba**“ v spolupráci s oddelením prevencie PZ SR Čadca a Úradom verejného zdravotníctva v Čadci, kde cieľom tohto spoločného projektu je snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok a informovanie o škodlivosti ich užívania so zameraním na tabak, alkohol a marihuanu. Projekt je zameraný na žiakov 3.a 4.ročníkov ZŠ.

3.3.17 Realizácia aktivít zameraných na „**Zvyšovanie bezpečnosti ohrozených skupín obyvateľstva v meste**“ . Projekt podporila Rada vlády pre prevenciu kriminality v SR vo výške 1000,-EUR. Vychádza zo základných priorít stratégie kriminality v SR ako aj zo zámeru bezpečnostnej komunálnej politiky Mesta Čadca na roky 2006-2015 schválené mestským zastupiteľstvom v Čadci. Zameriava sa na preventívnu prácu s najviac ohrozenými skupinami obyvateľstva nášho mesta ako sú **deti a mládež, ženy a dôchodcovia**. Obsahovo je projekt orientovaný na získanie objektívnych informácií z kriminálnej prevencie pre cieľovú skupinu , o možnostiach kontaktov s odborníkmi, na nácvik sociálnych zručností , zmenu postojov občanov k svojej bezpečnosti, zníženie úrovne ich strachu zo zločinu, prehĺbenie ich spolupráce s orgánmi štátnej správy, samosprávy a s políciou, zintenzívnenie vzájomných neformálnych vzťahov medzi

susediacimi rodinami i jednotlivými občanmi, formovanie pocitu ich vzájomnej zodpovednosti a spolupatričnosti a pod.

3.3.18 Kamerový systém mesta - pokračovanie v projekte, dobudovania kamerového monitorovacieho systému v meste Čadca III.etapa – zámerom tejto etapy bolo monitorovať problematické vstupné a únikové časti mesta Čadca. Podľa pozorovaní a štatistík sme sa zamerali na problémové miesta, kde dochádza k najčastejšiemu páchaniu kriminálnej činnosti. Nainštalovali sa 2 nové kamery na nové strategické miesta . 1. na Námestí Slobody, 2. na Ul. Sl. dobrovoľníkov a 4 kamery sa vymenili a doplnili na Ul.Palárikovej (pešia zóna s najväčšou kriminalitou) , nakoľko bolo nutné, aby celý systém prešiel rozsiahlou rekonštrukciou. Okrem finančného krytia z rozpočtu mesta Čadca bol na tento projekt získaný finančný príspevok vo výške 9 000,- EUR z Rady vlády pre prevenciu kriminality.

3.4 Záver

Prevenicia kriminality na miestnej úrovni má v porovnaní s inými úrovňami niektoré špecifiká, ktoré ju z hľadiska jej významu posúvajú do popredia. Je to totiž práve miestna úroveň, kde sú problémy kriminality vnímané a precitované najakútnejšie a kde je pocit ohrozenia každodennou skutočnosťou.

Z tohto dôvodu sú to práve inštitúcie pôsobiace na miestnej úrovni, ktoré sú najschopnejšie zrealizovať koncepcie a prístupy, ktoré sa zaoberajú riešením prevencie kriminality detailne. O prevencii kriminality na miestnej úrovni preto platí, že na rozdiel napríklad od právnych noriem, ktoré by mali byť interpretované a uplatňované v určitom spoločenstve na ktoromkoľvek mieste a vo vzťahu ku každému rovnako, jej špecifickou črtou je adresnosť, t.j. „šitie na mieru“, ktoré patrí k dôležitým predpokladom jej prínosu a efektívnosti.

K ďalším znakom preventívnych aktivít na miestnej úrovni patrí, že prinášajú nielen zníženie evidovanej kriminality v príslušnom území, ale aj zmenu postojov občanov k svojej bezpečnosti, zníženie úrovne ich strachu zo zločinu, prehĺbenie ich spolupráce s orgánmi štátnej správy, samosprávy a s políciou, zintenzívnenie vzájomných neformálnych vzťahov medzi susediacimi rodinami i jednotlivými občanmi, formovanie pocitu ich vzájomnej zodpovednosti a spolupatričnosti a pod. Tieto sociálno-psychologické efekty majú trvanie nielen počas realizácie príslušných programov, ale sú prínosom aj pre budúcnosť.

